

5. søndag efter påske

Tid og sted: 6. maj 2018 i Jerlev og Ødsted

Skriftlæsninger

Es 44,1-8: Jeg udgyder vand over den tørstige jord, jeg udgyder min ånd over dit afkom

Rom 8,24-28: For hvordan vi skal bede, og hvad vi skal bede om, ved vi ikke. Men Ånden selv går i forbøn for os.

Joh 17,1-11: Jeg er ikke længere i verden, men de er i verden, og jeg kommer til dig. Hellige fader, hold dem fast ved dit navn, det du har givet mig, for at de kan være ét ligesom vi.

Salmevalg

722: Nu blomstertiden kommer

312: Sandheds tolk og taler

294: Talsmand, som på jorderige

318: Stiftet Guds søn har på jorden et åndeligt rige

55: Ved Jesu navn forlades alle synder

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Sådan talte Jesus; og han så op mod himlen og sagde: ”Fader, timen er kommet. Herliggør din søn, for at Sønnen kan herliggøre dig, ligesom du har givet ham magt over alle mennesker, for at han kan give evigt liv til alle dem, du har givet ham. Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, du har udsendt, Jesus Kristus. Jeg har herliggjort dig på jorden ved at fuldføre den gerning, du har givet mig at gøre. Fader, herliggør mig nu hos dig med den herlighed, jeg havde hos dig, før verden var til.

Jeg har åbenbaret dit navn for de mennesker, du gav mig fra verden. De var dine, og du gav dem til mig, og de har holdt fast ved dit ord. Nu forstår de, at alt, hvad du har givet mig, er fra dig. For de ord, du gav mig, har jeg givet dem, og de har taget imod dem, og de har i sandhed forstået, at jeg er udgået fra dig, og de er kommet til tro på, at det er dig, der har udsendt mig.

Jeg beder for dem; ikke for verden beder jeg, men for dem, du har givet mig, for de er dine; alt mit er dit, og dit

er mit, og jeg er herliggjort i dem. Jeg er ikke længere i verden, men de er i verden, og jeg kommer til dig. Hellige fader, hold dem fast ved dit navn, det du har givet mig, for at de kan være ét ligesom vi.”

Prædiken

Der er grøde og liv omkring os. Hver dag springer der nye blade ud på bøgehækkene; egens blade åbner sig langsomt, og frugttræernes blomster lyse hvide og forjættende mod os.

Det er som om, hele naturen kalder på os: Kom ud! Kom ud, løb, spring, hop og dans; og glæd dig over livet! Nu er den lyse tid, den glade tid med varm sol, blå himmel, blød regn, morgendug på græsstrå og i spindelvæv, gule og hvide blomster; det er tid til at klatre i træer og nyde morgenkaffen på terrassen; det er tid til gåture i de lysegrønne bøgeskove; det er tid til rabarbertærte og purløg på æggemaden.

Alt vokser; rødderne strækker deres forgrening ud i den fugtige jord og henter næring til planterne, og fra himlen

strømmer der væde og varme. Og ude på markerne arbejdes der flittigt... markerne er blevet gødet og pløjet; der er sået afgrøder, og nu håber bonden på både varme, regn og sol. Foråret er én stor velsignelse, og det er lige underfuldt hvert eneste år.

Denne søndag, 5. søndag efter påske, hedder *Rogate* på Latin. Det betyder bed! Navnet kommer af, at søndagen var indledning til en bedeuge, hvor mandag, onsdag og fredag var "gangdage". På gangdagene gik man i procession til beskyttelse af markerne, så gangdagene skulle velsigne markernes afgrøde.

Ordene fra Esajas Bog, som jeg læste i begyndelsen af gudstjenesten, vidner endnu om denne praksis i og med, at de taler om Guds gavmilde velsignelse af jorden med den himmelske væde i form af dug, regn og strømme.

"Jeg udgyder vand over den tørstige jord, strømme af vand over det tørre land;"

Sådan taler Herren i Esajas' bog om at give væde til markerne, men i samme sætning tilføjes: "jeg udgyder *min* ånd over dit afkom og *min velsignelse* over dine

efterkommere.” Støv får vand og mennesket får ånd, og det sker i ét og samme åndedrag.

Dug af Himmerige, / markerne de skrige / efter forårsregn;
/ lad nu strømme flyde, / Sæden overgyde / i hver himmelegn! / Giv den rod / og trivsel god, / lad med frugt din have smykkes, / og lad Guds ord lykkes!

Skaberens og Frelserens Ånd giver frugtbarhed, som ikke lader sig opdele i den åndelige og legemlige virkelighed, men gennemstrømmer alt som livgiver til det skabte.

Foråret er håbets tid; og grøn er håbets farve. Håbet er lysegrønt, siger vi. Måske er det håbet, der bobler i os, når vi kommer ud og ser den umådelige farveeksplosion.

Vi håber på det, vi ikke kan se; det er en af Paulus' pointer i epistellæsningen: ”Et håb, som man ser opfyldt, er ikke noget håb; for hvem håber på det, man kan se? Men håber vi på det, vi ikke ser, venter vi på det med udholdenhed.”

Håbet er altid fremadrettet og har derfor at gøre med noget, der endnu ikke er indtruffet, noget, der endnu ikke er virkelighed. Håbet forholder sig derfor altid til mulighed, og i muligheden er alt lige muligt. Derfor er håbet ikke

noget let valg, for når alt er lige muligt, er ulykken også en mulighed. At alt er lige muligt, og muligheden ikke er entydigt god føjer en anden følelse til: Angsten. Angsten er altid håbets tro følgesvend.

Men denne søndag hedder som sagt ”bed”, og det er måske en udmærket opfordring til os, der stormer rundt og skal nå at opleve det hele. Men i dag er bønnen Guds, som Paulus skriver: ”Og også Ånden kommer os til hjælp i hvor skrøbelighed” – altså når angsten bliver større end håbet – og Paulus fortsætter: ”For hvordan vi skal bede, og hvad vi skal bede om, ved vi ikke. Men Ånden selv går i forbøn for os med uudsigelige sukke.”

Angsten er håbets tro følgesvend, og både angst og håb forholder sig til muligheden. Når vi siger til hinanden, at ingen jo ved, hvad fremtiden vil bringe, kan dette både opfattes som et håbefuldt og et angstprovokerende udsagn. Det er derfor, angsten og den frihed, der ligger i muligheden, er så tæt sammenknyttede. I angsten holdes begge muligheder så at sige i spil, lykken og ulykken, det

onde og det gode. Når man håber, vælger man side – det godes side.

Men det er ikke let at håbe. Angst kan føre til fortvivlelse. Når livet stiger os over hovedet. Ulykkerne ramler ned over os, eller når krig, vold, terror og kaos hersker i verden og truer med at ødelægge alt det, vi holder af og elsker. Da kan vi fortvivle, og det latinske ord for fortvivlelse, desperatio, betyder *uden håb*.

Jeg hørte for nylig om en ny lidelse, som jeg desværre har glemt navnet på, men som meget vel illustrerer fortvivlelsen: Nemlig en lidelse, der er observeret blandt flygtninge, der er kommet til Sverige, hvor de er blevet grebet af ekstrem apati eller ligegyldighed, og ingen lyst har til livet. De spiser ikke, taler ikke, bevæger sig ikke, reagerer ikke. Og jeg tænker, at hvis man kan komme dertil, så er man ikke blot plaget af traumer og udhungret både legemligt og åndeligt; nej, så har man mistet håbet. Så er muligheden blevet entydigt ond, og der er ingen tro på det gode.

Sådanne håbsforladte mennesker tror vi, Gud kan røre. Vi ved ikke hvordan, og vi ved ikke, hvad vi skal bede om. Men vi håber, at Ånden går i forbøn for os med uudsigelige succe.

Vores håb er Jesu Kristi opstandelse. Vores håb er, at Jesus Kristus går den fortvivlede vej, hvor håbet er borte, og troen på det gode for længst har gjort mennesket apatisk og modløst. Vores håb er, at Jesus Kristus kan vende vores angst for livet til et påskehåb af boblende livsglæde.

Vi ved ikke hvordan. Men Jesus selv går i forbøn for os. Bønnen, som Jesus beder til Faderen, og som vi hørte inden prædiken er afslutningen på Jesu sidste tale til disciplene i Johannesevangeliet; men i kirkeåret er bønnen den korsfæstede og opstandnes bøn for dem, Faderen har givet ham: Altså alle os vildfarne får, der igen og igen mister håbet.

Han beder: ”Jeg er ikke længere i verden, men de er i verden, og jeg kommer til dig. Hellige fader, hold dem fast ved dit navn, det du har givet mig, for at de kan være ét ligesom vi.”

Det er håbet, at vi i Jesu navn må blive ét, ligesom Faderen og Sønnen og Helligånden. Jesus betyder Herren frelser, og ved hans navn har vi fået et nyt håb, påskehåbet. Uden håb, intet liv. Uden håb, intet evigt liv. For hvad er det evige liv? Ja, det svarer dagens evangelium meget direkte på: »Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, du har udsendt, Jesus«. Det kendskab, der her er tale om, er netop troen på, at det godes mulighed har taget skikkelse i blandt os, og derfor kan vi vælge håbet og trodse fortvivlelsen.

Der er grøde og liv omkring os. Foråret kalder: Kom ud! Kom ud, løb, spring, hop og dans; og glæd dig over livet! Nu er den lyse tid, den glade tid med varm sol, blå himmel, blød regn, morgendug på græsstrå og i spindelvæv, gule og hvide blomster; det er tid til at klatre i træer og nyde morgenkaffen på terrassen; det er tid til gåture i de lysegrønne bøgeskove; det er tid til rabarbertærte og purløg på æggemaden.

Fra himlen dryppe fedme, / bespis os med dit ord, / og med din nådes sødme / velsigne du vor jord! AMEN